

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,

ректор ЦДМУ

Вячеслав Ждан

2024 р.

**ПРОГРАМА
ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

для осіб, які бажають здобувати вищу освіту
на основі повної загальної середньої освіти

Пояснювальна записка

Зміст роботи визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (у частині «Українська література»).

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Усна народна творчість	<p>Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки»</p> <p>Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль»</p> <p>Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку»</p>	<p><i>повинен (повинна) вміти:</i></p> <p>розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жниварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади;</p> <p>визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості;</p>
2. Давня українська література	<p>«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги)</p> <p>«Слово про похід Ігорів»</p> <p>Григорій Сковорода. «Бе ІверіаЕ», «Всякому місту — звичай і права...»</p>	<p>розрізняти літературні роди, види й жанри;</p> <p>співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією;</p> <p>визначати тему, ідею, проблематику літературних творів;</p> <p>характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки;</p> <p>визначати художні образи і їхню роль у літературному творі;</p>
3. Література кінця XVIII- початку ХХ ст.	<p>Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка»</p> <p>Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»)), «І мертвим, і живим, і ненарожденним...», «Заповіт»</p> <p>Пантелеймон Куліш. «Чорна рада»</p> <p>Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я»</p> <p>Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини)</p> <p>Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля»</p> <p>Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?...», «Мойсей»</p>	<p>упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками;</p> <p>орієнтуватися в сюжетах літературних творів;</p> <p>визначати сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості;</p> <p>визначати провідні мотиви ліричних творів;</p> <p>аналізувати мову літературного твору;</p> <p>знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах;</p> <p>співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором;</p>
4. Література ХХ ст.	<p>Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Пієшіє220»</p> <p>Василь Стефаник «Камінний хрест»</p> <p>Ольга Кобилянська. «Уаїзе теіапсНцие»</p> <p>Леся Українка. «Сопіга зрет зрего!», «Лісова пісня»</p> <p>Микола Вороний. «Блакитна Панна»</p> <p>Олександр Олесь. «Чари ночі», «0 слово рідне! Орле скутий!..»</p> <p>Павло Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «0 панно Інно...»</p> <p>Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду...»</p>	<p>співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори;</p> <p>знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань;</p> <p>визначати місце і роль письменника в літературному процесі;</p> <p>пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські</p>

	<p>Володимир Сосюра. «Любіть Україну!» Валер'ян Підмогильний. «Місто» Юрій Яновський. «Майстер корабля» Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом» Микола Куліш. «Мина Мазаило» Богдан-Ігор Антонич. «Різдво» Олександр Довженко. «Зачарована Десна» Андрій Малишко. «Пісня про рушник» Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти - людина?» «Задивляюсь у твої зіниці...», «Лебеді материнства» Василь Голобородько. «Наша мова» Олесь Гончар. «Модри Камень» Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном» Василь Стус. «Господи, гніву пречистого...» Іван Драч. «Балада про соняшник» Дмитро Павличко. «Два кольори» Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай»</p>	<p>неокласики», «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»; орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури; Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) знати такі теоретико-літературні поняття: літературні роди: драма, епос (ліро-епос), лірика; лірика, її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет; епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті та роману, усмішка; драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія; ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума, історична пісня, поема; літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм); постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі;</p>
<p>5. Твори українських письменників-емігрантів</p>	<p>Іван Багряний. «Тигролови» Євген Маланюк. «Уривок з поеми»</p>	<p>ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ; тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору; конфлікт у драматичному творі; композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи); види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія; художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія</p>
<p>6. Сучасний літературний процес (кінець ХХ-початок ХХІ ст.)</p>	<p>Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище</p>	<p>ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ; тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору; конфлікт у драматичному творі; композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи); види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія; художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія</p>

Критерії оцінювання знань з української літератури 2024

Зміст роботи визначено Програмою зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (у частині «Українська література»).

Екзаменаційна робота складається з відповідей на 3 теоретичні питання за всіма розділами програми.

Об'єктом оцінювання знань абітурієнтів є програмовий матеріал з української літератури. Завданням контролю є перевірка глибини засвоєння абітурієнтом програмового матеріалу, а саме: змісту й аналізу художніх творів, відомостей з теорії літератури, розуміння літературного процесу, повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, уміння формулювати висновки, здатність використання набутих знань, мовленнєва грамотність, уміння публічно представляти певний матеріал.

Ваговий бал окремого питання – 12 балів.

12 балів	Абітурієнт вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією; змістовно, науково та граматично правильно висловлює свої думки; дає вичерпано точні та ясні відповіді, ілюструючи їх різноманітними прикладами. Відповідь відзначається багатством словника.
11 балів	Абітурієнт виявляє глибокі знання з української літератури; повно (не менше 90% потрібної інформації) розкриває зміст питання; аргументовано висловлює свої думки; викладає матеріал послідовно й правильно, не порушуючи норм літературної мови; наводить необхідні приклади.
10 балів	Абітурієнт має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити деякі неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Відповідь відзначається багатством словника, граматичною правильністю.
9 балів	Абітурієнт володіє певним обсягом програмового матеріалу (не менше 75% потрібної інформації); допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень екзаменатора, та поодинокі огріхи в послідовності викладу матеріалу чи мовленнєвому оформленні відповідно до мовних норм; наводить приклади до переважної більшості теоретико-літературних положень.
8 балів	Абітурієнт виявляє знання й розуміння основних теоретико-літературних положень, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематизовано, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання відповідає без помилок. Однак словник, граматичне й стилістичне оформлення відповіді потребують урізноманітнення.

7 балів	Абітурієнт дає в цілому повну відповідь, але не має достатніх знань і вмінь для формулювання висновків. Є порушення у послідовності викладання думки, у формулюванні певних положень відчутна поверховість. Мовлення ілюструє наявність наукової лексики, однак бракує сильних прикладів для демонстрації теоретичних положень.
6 балів	Абітурієнт виявляє знання й розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно (близько 60% потрібної інформації); відчуває невпевненість у доборі необхідних ілюстрацій; викладає матеріал непослідовно; допускає помилки в мовленнєвому оформленні; не дбає про культуру мовлення.
5 балів	Абітурієнт виявляє певні знання й розуміння основних теоретичних положень, але допускає істотні помилки. Відчувається не завжди вдалий добір слова відносно контексту, не розрізняється основна й другорядна інформація. Відповіді бракує єдності стилю, виклад загалом зв'язний, але помітна бідність словника.
4 бали	Абітурієнт має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого наукового визначення пояснює матеріал на побутовому рівні; неспроможний самостійно викласти думки, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. Має небагатий словниковий запас, не наводить приклади.
3 бали	Відповідь абітурієнта під час відтворення основного матеріалу за програмою поверхова, фрагментарна. Словниковий запас дає змогу викласти думки тільки на елементарному рівні; допускає багато мовленнєвих помилок.
2 бали	Абітурієнт не володіє навчальним матеріалом. Відповідь не відповідає змісту теми.
1 бал	Абітурієнт відмовляється відповідати.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингові бали	Оцінка за університетською шкалою
Не склав	1
Не склав	2
Не склав	3
Не склав	4
Не склав	5
Не склав	6
Не склав	7
Не склав	8

Не склав	9
100	10
104	11
108	12
112	13
116	14
120	15
124	16
128	17
132	18
136	19
140	20
144	21
148	22
152	23
156	24
160	25
164	26
168	27
172	28
176	29
180	30
184	31
188	32
191	33
194	34
197	35
200	36

Критерії оцінки обговорені та затверджені на засіданні приймальної комісії Полтавського державного медичного університету від 23 квітня 2024 року, протокол № 7.